

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Schakeldag

Durven, beginnen, doen!

Lezing

Vergunningvrij bouwen: Van Wabo naar Omgevingswet (Hoofdlijnen)

Spreker

Nico Haselager

Senior adviseur Ruimte & Geluid bij Informatiepunt Leefomgeving

Mededelingen

1. Geen mogelijkheid tot vragen

- Vragen kunnen gesteld worden aan de helpdesk van het Informatiepunt Leefomgeving
<https://iplo.nl/contact/>

2. Besluit kwaliteitsborging voor het bouwen is nog niet gepubliceerd

- Hoofdlijnen kloppen, details zoals artikelnummers van het Bbl kunnen nog veranderen
- Gebaseerd op de werkversie Bbl die beschikbaar is op Iplo.nl
<https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/wijzigingen-omgevingsbesluit-bkl-bal-bbl/>

Programma

1. Van Wabo naar Omgevingswet
2. Vergunningvrij bouwen onder de Omgevingswet

Van Wabo naar Omgevingswet

Omgevingsvergunning “Bouwen van een bouwwerk”

Wabo

Art. 2.1, lid 1 onder a: omgevingsvergunning bouwen

Art 2.10: beoordeling aanvraag

- Check Bouwbesluit
- Check aan ruimtelijke regels

“De knip”

Omgevingswet

Art. 5.1 Ow: omgevingsvergunning bouwactiviteit

Besluit bouwwerken leefomgeving

- art. 2.25 en 2.26: aanwijzing vergunningplicht
- art. 2.27: uitzondering vergunningplicht (melding)

Besluit kwaliteit leefomgeving

- art. 8.3b Bkl: beoordeling aanvraag
  - check Besluit bouwwerken leefomgeving

Art. 5.1 Ow: omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit

Omgevingsplan (Bruidsschat)

- art. 22.26 omgevingsplanactiviteit bouwwerken
- art. 22.29 t/m 22.34: beoordeling aanvraag

Vergunningvrij bouwen Wabo: Bijlage II Bor

Artikel 2

- **Geen** omgevingsvergunning voor:
  - bouwactiviteiten
  - strijdigheid met ruimtelijke regels
- **Wel** voldoen, maar **geen** toetsing vooraf:
  - Bouwbesluit 2012
- (Hst V, Bijlage II Bor: Bijzondere bepalingen: o.a. stads- en dorpsgezichten, externe veiligheid)

Voorbeelden

- Gewoon onderhoud aan de woning
- Het plaatsen van dakkappen in het achterdakvlak en zijdakvlak
- Het uitbreiden van een woning

Vergunningvrij bouwen Wabo: Bijlage II Bor

Artikel 3

- **Geen** omgevingsvergunning voor:
  - bouwactiviteiten
- **Wel** voldoen, maar **geen** toetsing vooraf;
  - Bouwbesluit 2012
  - Ruimtelijke regels zoals bestemmingsplan, inpassingsplan....
- (Hst V, Bijlage II Bor: Bijzondere bepalingen: o.a. stads- en dorpsgezichten, externe veiligheid)

Voorbeelden

- Plaatsing van een vakantiewoning
- Het plaatsen van dakkapellen in het voordakvlak
- Agrarische bouwwerken (geen gebouwen) in het achtererfgebied

Artikel 3 Bijlage II Bor: Van Wabo naar Omgevingswet

- Vergunningvrij check bouwactiviteit

Besluit bouwwerken leefomgeving

- art. 2.25 en 2.26: aanwijzing vergunningplicht
- art. 2.18: melding (kwaliteitsborging)
- art. 2.27: uitzondering op vergunningplicht

- Vergunningvrij check ruimtelijke regels

Omgevingsplan (Bruidsschat)

- art. 22.26 omgevingsplanactiviteit bouwwerken
- art. 22.27: uitzondering vergunningplicht
(art. 22.28 inperkingen vanwege cultureel erfgoed)

Artikel 2 Bijlage II Bor: Van Wabo naar Omgevingswet

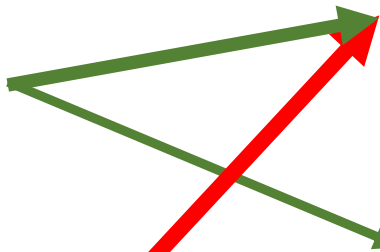
- vergunningvrij bouwactiviteit

Besluit bouwwerken leefomgeving

- art. 2.25 en 2.26: aanwijzing vergunning
- art. 2.18: melding (kwaliteitsborging)
- art. 2.27: uitzondering op vergunningplicht

- (vergunningvrij “check” ruimtelijke regels)

- art. 2.29: vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten

Omgevingsplan (Bruidsschat)

- art. 22.26 omgevingsplanactiviteit bouwwerken
  - art. 22.27: uitzondering vergunningplicht

- Vergunningvrij “strijdigheid ruimtelijke regels”

- art. 22.36: vergunningvrije activiteiten van rechtswege in overeenstemming met dit omgevingsplan (art. 22.38 en 22.39 inperkingen vanwege cultureel erfgoed en externe veiligheid)

Vergunningvrij bouwen onder de Omgevingswet

Systematiek vergunningvrij voor de technische bouwactiviteit

Basis: Art. 5.1, lid 2 Ow: omgevingsvergunning bouwactiviteit

Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten: a. een bouwactiviteit, **voor zover het gaat** om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

Systematiek vergunningvrij voor de technische bouwactiviteit

Stap 1. Is een bepaalde bouwactiviteit aangewezen als vergunningplichtig?

Aanwijzing vergunningplichtige gevallen:

- Bouwwerken met een dak (artikel 2.25 Bbl)
- Bouwwerken zonder een dak (artikel 2.26 Bbl)

Niet aangewezen dan vergunningvrij, bijvoorbeeld

- Een schuurtje van 3 meter (lager dan vijf meter, geen hoofdgebouw)
- Een pergola van 2,5 meter (bouwwerk zonder een dak, lager dan 5 meter)

Systematiek vergunningvrij voor de technische bouwactiviteit

Stap 2. Valt een bouwactiviteit onder een uitzondering op de vergunningplicht?

Uitzondering vergunningplichtige gevallen (art. 2.27 Bbl):

- Bouwmelding
Eerste lid, onder a, artikel 2.27 Bbl: een bouwwerk dat valt onder gevolgklasse 1 (art. 2.17 Bbl)
- Vergunningvrij
  - Eerste lid, onder b, artikel 2.27 Bbl: het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen van een bouwwerk waarbij:
    1. de draagconstructie niet wijzigt;
    2. de indeling in brandcompartimenten, subbrandcompartimenten of beschermde subbrandcompartimenten niet wijzigt;
    3. bij isolatie van de gevel of een gevelpaneel;
  - Tweede lid, artikel 2.27 Bbl: concreet benoemde bouwwerken
bijvoorbeeld dakkapel

Systematiek vergunningvrij voor de omgevingsplanactiviteit

Basis: Art. 5.1, lid 1 Ow: omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit

Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten: a. een omgevingsplanactiviteit, **tenzij het gaat** om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

Systematiek vergunningvrij voor de omgevingsplanactiviteit

Stap 1. Valt een activiteit onder een uitzondering op de vergunningplicht

Vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken (artikel 2.29 Bbl)

- Let op!!. Inperking van vergunningvrij vanwege cultureel erfgoed (artikel 2.30)

Deze gevallen zijn dus altijd vergunningvrij !! Ongeacht de regels in het omgevingsplan

Voorbeelden: Dakkapel in het achtervlak, zonnepanelen op het dak

Systematiek vergunningvrij voor de omgevingsplanactiviteit

Valt een activiteit onder een uitzondering op de vergunningplicht in het omgevingsplan?

Na inwerkingtreding van de Omgevingswet:

1. gelden de regels van de bruidsschat
2. kunnen gemeenten de regels van de bruidsschat aanpassen

Systematiek vergunningvrij voor de omgevingsplanactiviteit

Bruidsschat omgevingsplan

- Vergunningplicht omgevingsplanactiviteiten bouwwerken (art. 22.26 Bruidsschat)

Stap 2) Voldoet de activiteit aan de uitzonderingsgevallen van artikel 22.27 Bruidsschat?

Zo nee, omgevingsvergunning binnenplanse omgevingsplanactiviteit bouwwerken nodig

Zo ja, vergunningvrij maar:

- 1) voldoet aan de ruimtelijke regels van het tijdelijk deel omgevingsplan **of**
- 2) zij valt onder artikel 22.36 Bbl (Binnenplanse vergunningvrije activiteiten van rechtswege in overeenstemming met dit omgevingsplan)
(NB. én niet onder 22.38 of 22.39 inperking vanwege erfgoed en veiligheid)

Systematiek vergunningvrij voor de omgevingsplanactiviteit

Vergunningvrij onder het nieuwe deel omgevingsplan?

Dat is aan de gemeenten. Zij kunnen o.a. bepalen:

- voor welke ruimtelijke bouwactiviteiten een binnenplanse vergunningplicht, een meldingsplicht of informatieplicht geldt
- of zij regels over welstand opneemt in het omgevingsplan. Zo ja, dan kan voor de welstandscriteria verwezen worden naar een welstandsnota.
- of en hoe zij de (bouw)activiteiten die nu van rechtswege in overeenstemming zijn met het omgevingsplan (artikel 22.36 bruidsschat) integreert in de ruimtelijke bouwregels
- of zij in het omgevingsplan beoordelingsregels opneemt over bouwactiviteiten die niet binnen het omgevingsplan passen
- LET OP: gemeenten kunnen geen vergunningplicht instellen voor de gevallen die in artikel 2.29 Bbl staan

Belangrijke punten vergunningvrij bouwen Omgevingswet

- Op 1 januari 2023 verandert er materieel niets, wat vergunningvrij was blijft vergunningvrij
NB: er zijn wel wat kleine toevoegingen in vergunningvrije bouwwerken (2.29 Bbl)
- Regels vergunningvrij bouwen zitten in vergunningcheck Dso
- In “nieuwe deel” Omgevingsplan kunnen gemeenten zelf de regels vorm geven

Meer Informatie

- Paragraaf 3.2 Invoeringsbesluit Omgevingswet (staatsblad 2020 nr. 400, blz. 1023 ev)
- “Ruimtelijk bouwen” op de website [Informatiepunt leefomgeving](#)
- Stel vragen aan de [Helpdesk Informatiepunt leefomgeving](https://iplo.nl/) (<https://iplo.nl/>)

Daarnaast

Blijf op de hoogte met een abonnement op IPLO Nieuws
Meld u aan via de link: <https://iplo.nl/nieuwsbrief>